

Muziek op punten

Muziek in 44 jaar
Eurovisie Songfestival
Henk Langerak

In deze reeks verschenen

- 1974 Leven met muziek, Simon Carroggik
1975 Muziek op rolletjes, Jan Jaap Haspel
1976 Muziek op schoot, Nannie Kuiper
1977 Muziek rond de piste, Peter van Lindonk
1978 Muziek op postzegels, Albrecht Ehrlich
1979 Muziek in het theater, Peter Lohr en Willem Sutherland
1980 Muziek op ooghoogte, Wouter Kotte
1981 Muziek in de reclame, Sien van Beek
1982 Muziek op een kaartje, Jan Engelen en Tinke Verhoeven
1983 Muziek uit de was, Leo Boudewijn
1984 Muziek op school, Chris Ribá
1985 Een rondje voor de muziek, Henk van Gelder
1986 Muziek op hakkebord en klompvlood, Herman Dewit
1987 Muziek uit de aether, Hans Tuijten
1988 Muziek in het duister, Maarten van Rooijen
1988 Muziek op de kermis, Maurits van Rooijen
1990 Muziek op papier, Sue Baker
1991 Muziek en glas in lood, Carine Hoogveld
1992 Daar zat muziek in, Doif Hall
1993 Muziek op zee, Bert Aalbers en Jos Koning
1994 Muziek bevrijdt, Co de Kloot
1995 Muziek in een kader, Henk Penseel
1996 Muziek tussen start en finish, Ko van Gemert en John Koks
1997 Zo, zo, zo, zingt de Jordaan, Jacques Kléters
1998 Muziek uit de kast, Constant Meijers

Productie: George Knops

Ontwerp: Deme Van Ginneke BNO

Drukkerij: WC den Ouden BV

Dit is een uitgave van Vereniging Buma/Stichting Stemra.
Buma/Stemra is de auteursrechtorganisatie van componisten,
tekstdichters en muziekuitgevers.
Zo'n 13.500 zijn er rechtstreeks bij aangesloten en via zusterorganisaties
in bijna alle landen van de wereld, nog eens vele duizenden.

December 1999

Muziek
op punten

Corry Brokken, de eerste Nederlandse winnares van het Eurovisie Songfestival (1957).

800 of 200 miljoen kijkers?

In het Engels is er zo'n fraaie uitdrukking voor: 'It's the Show you love to hate'. Iedereen mag er graag zijn mening over geven, liefst zo snerend mogelijk. De liedjes deugen niet, stellen muzikaal niks voor. Die ene zangeres, gôh wat was die lelijk, vooral van dichtbij. Die presentatrice, wat een stijve trut. En zag je dat groepje? Belachelijke kleren toch, uit het jaar prik. En dat zo'n liedje nog zoveel punten kreeg.

De Engelsen, met hun commentator Terry Wogan voorop, mogen graag met enig sarcasme spreken over *Eurobare*, Europese verveling, en de Nederlander heeft het graag over Euro'lulligheid. Maar als het er op aankomt kijken wij, de Britten en de rest van Europa toch altijd weer massaal naar het jaarlijkse evenement. Want spannend blijft het, ondanks de steeds langere zit. Blijkbaar is het toch een soort verslaving. We kunnen niet buiten onze jaarlijkse dosis.

Terry Wogan, sinds jaar en dag Brits commentator.

Lys Assia, de eerste winnares (1956).

Maar goed, 200 miljoen kijkers is nog altijd heel erg veel. Waarom kijken zij naar een evenement dat zo uitzonderlijk veel kritiek oogst? De Italiaanse zanger Toto Cotugno had in 1990 het antwoord in zijn winnende liedje *Insieme: 1992* verwerkt: *unite, unite Europe*. Wanneer het Eurovisie Songfestival wordt uitgezonden is dat een van de weinige momenten waarop Europa één is.

Er wordt wel eens met veel aplomb beweerd dat er op zo'n avond 500 tot 800 miljoen mensen aan het tv-toestel gekluisterd zitten. Anderen houden het op 200 miljoen en dat is aannemelijker wanneer je je realiseert dat het totale inwonertal van Europa rond de 500 miljoen ligt. Het gekke is dat al die jaren nog niemand, ook niet bij de Europese Omroep Unie (EBU), in staat is geweest de kijkcijfers van al die landen bij elkaar op te tellen. En dat komt weer omdat in elk land een ander systeem van tellen wordt gehanteerd.

De Spelbrekers in 1962 met 'Katinka'.

De laatste repetities in de Royal Albert Hall in Londen in 1968.

Eén in aandacht, in spanning en in kritiek. De kijkdichtheid stijgt ook naarmate de eigen deelnemer meer kansen worden toegedicht. Zo zit er in de Nederlandse belangstelling sinds 1996 weer een stijgende lijn: 2,7 miljoen kijkers bij Maxime & Franklin Brown; 2,8 miljoen kijkers in 1997 toen Mrs Einstein meedeed; 3,1 miljoen bij Edsilia Rombley en 3,3 miljoen in 1999 toen velen een hoge plaats verwachtten voor Marlayne.

ABBA, de winnaar van het Eurovisie Songfestival met het meeste internationale succes.

In 2000 wordt het Eurovisie Songfestival voor de 45ste keer gehouden. En het afgelopen jaar was het alweer 25 jaar geleden dat ABBA met Waterloo won, de succesvolste winnaar aller tijden. Het festival kende in die jaren natuurlijk zijn ups en downs. Maar de populariteit is de afgelopen tien jaar alleen maar gestegen. Na het vallen van De Muur heeft een groot aantal Oost-Europese landen zich aangemeld en de laatste jaren moest er een ingewikkelde constructie worden bedacht van afvallers en nieuwelingen die een kans krijgen. Het incasseringsvermogen van de kijkers blijkt te eindigen bij de deelneming van 23 landen.

In Nederland komt de hernieuwde belangstelling voor het songfestival grotendeels op rekening van Paul de Leeuw. Sinds zijn bemoeienis met de organisatie en zijn presentatie van de nationale voorronde (voor het eerst in 1993, op zijn 31ste verjaardag) werd het festival ineens weer serieus genomen.

Gekte rond Teach In bij terugkeer op Schiphol in 1975.

De Leeuw bekennt al van zijn vroege jeugd gek te zijn op het liedjesfeest. De titelsong van zijn Schreeuw van De Leeuw was dan ook een bewerking van *En Dag*, waarmee de Zweed Tommy Nilsson in 1989 kansloos meedeed. 'Een goed liedje heeft niet alleen te maken met de mooie melodie of de tekst, maar ook met de uitstraling van de artiest, een pakkend refrein, de plaats waar het staat.' Maar De Leeuw is vooral een fan van de slechte smaak, zo liet hij in interviews merken. 'Met vrienden bespreek je de hilarische momenten, want er gaat veel fout bij zo'n festival. Ik weet nog dat Bill van Dijk meedeed in Harrogate. Hij had toen ineens een heel ander arrangement dan bij de finale in Nederland. En de drie achtergrondzangeressen stonden toen achter hem, terwijl ze in Nederland nog op krukjes zaten. Bill kwam ineens met een grote glijsprong op. Wie dat bedacht had....'

Enkele deelnemers aan het Eurovisie Songfestival van 1958, een dag voor het festival in de straten van Hilversum. Geheel links loopt de winnaar van dat jaar, de Fransman Andre Claveau en derde van rechts dirigent Dolf van der Linden.

Dankzij Paul de Leeuw zijn kranten die het festival voordien niet interessant genoeg meer vonden om er aandacht aan te besteden er weer over gaan schrijven. Van de landelijke kranten waren alleen de Telegraaf en het Algemeen Dagblad het songfestival door de jaren heen trouw gebleven, om de simpele reden dat zij het festival als het grootste televisie-evenement zagen en het als zodanig behandelden. Net zoals een sportredactie de finales van het Europese cupvoetbal niet aan zich voorbij laat gaan.

Dezelfde golfbeweging als bij de kranten is te zien bij de platenmaatschappijen. In de beginjaren had geen van de deelnemers nog een contract. Veel liedjes uit die tijd zijn nooit op plaat verschenen. Pas toen winnende liedjes een succes bleken stortten de platenmaatschappijen zich en masse op het Songfestival. Vooral in de jaren 70 en 80 lieten zij geen middel onbepoefd om hun aankomende sterren onder de aandacht te brengen. In elke hotellobby rond het festival werden dagelijks party's

De winnares van 1959 in Cannes, Teddy Scholten, midden in de 'carrousel' die het decor vormde. Links verlaat verliezer Domenico Modugno zichtbaar teleurgesteld het podium.

met veel drank gegeven. Nu de laatste jaren blijkt dat winnen niet altijd een garantie is voor internationaal succes lijkt de rol van de platenmaatschappij ook wat af te nemen. Het aantal feestjes is kleiner en opnieuw staan er deelnemers in de finale die nog geen contract hebben bij een platenmaatschappij. Maar de aantrekkingskracht voor de kijker is gebleven. 'Het songfestival is één van de meest spannende televisiespelletjes. Dat is voldoende voor miljoenen kijkers om hun toestel aan te zetten. Het songfestival is ook een bron van leuke verhalen en anekdotes. Dat is voldoende om journalisten er grinnelend de grootste fan van te laten zijn', schreef Willem van Beusekom al in de jaren 70 in het blad *Nederland+Muziek*. Toen hij vele jaren later commentator was vertelde hij dat de overwinning van Teddy Scholten – hij was toen 10 jaar – op hem een enorme indruk had gemaakt. 'Dat was de eerste keer dat ik mocht kijken. Dat heeft toen zoveel bij mij losgemaakt, dat ik er altijd een enorme belangstelling voor ben blijven houden.' Bij zijn ouders thuis in Weesp terroriseerde hij de hele familie en alle kennissen die toevallig op bezoek kwamen: 'Zitten! Mond houden! Kijken! Lijstje op schoot en punten geven! En graag serieus!'

En over het bestaansrecht van het festival: 'Wanneer een televisieprogramma door de jaren heen zo'n ongelooflijke hoeveelheid kijkers en publiciteit trekt, heeft het dus een unieke en ijzersterke formule. Het is een van de weinige programma's waar iedereen het, in positieve en negatieve zin, altijd weer over heeft. Voor een belangrijk deel komt dat door de puntentelling, die geeft er de extra dimensie aan die het altijd heeft verheven boven een normaal amusementsprogramma.'

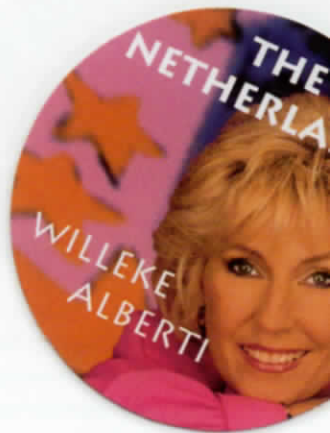
Willem van Beusekom.

Corry Brokken, winnares in 1957 met het liedje 'Net Als Toen'.

Het is altijd het evenement dat tot de verbeelding spreekt en niet de artistieke pretentie. Ferdy Bolland, liedjesleverancier en enkele keren deelnemer, liet onlangs optekenen: 'Het is een competitie die carrières kan maken en breken en iedereen heeft er ook een mening over: Het festival als de Kop van Jut. Je kunt er zo lekker bij klagen. Dat massale napraten komt zelden meer voor na een tv-uitzending. Fenomenaal, zo'n campy evenement.' De glamour die nog geen echte glamour is, zangers en zangeressen die snakken naar erkenning, misschien in eigen land al ster zijn, maar internationaal nog onbekend. De jurken, de decors, de poeha, kortom de glitter. Het zijn die elementen die het Eurovisie Songfestival in homokringen zo immens populair maken.

Willeke op Festival-button in 1994.

Corry Brokken op weg naar Frankfurt in 1957, wordt uitgezwaaid door o.a. componist Guus Jansen sr (2e van rechts) en tekstdichter Willy van Hemert (rechtsvoor).

Henk Krol, hoofdredacteur van de Gay Krant spreekt zelfs al van een 'roze eredienst'. CDC-afdelingen en gaybars stellen grote tv-schermen op. Corry Brokken, Anneke Grönloh en Willeke Alberti zijn gay-idolen na hun deelname aan het festival. Jan Rot, die in 1999 de winst van Zweden moeiteloos voorspelde, schrijft de populariteit in de gay-scène toe aan: 'Malle meezingliedjes, rare jurken, eendagsvliegen, oude diva's en toch ook de spanning. Hetero's kijken naar voetbalwedstrijden; dit is hun Champions League.' Het zou een voorbode kunnen zijn voor de winst van de omgebouwde Dana International in 1998. Maar zou de winst van Charlotte Nilsson in 1999 niet gewoon te danken zijn geweest aan de internationale ABBA-revival?

Jetty Pearl, deelnemster in 1956 hier gefotografeerd in 1978 samen met Bob den Doolaard en George Sluizer (r).

De Spelbrekers in 1962 te gast bij Mies Bouwman, ontmoeten winnares Isabelle Aubret.

De belangstelling in homokringen is ongetwijfeld buitenproportioneel groot, maar 3 miljoen Nederlandse kijkers zijn geen 3 miljoen homo's. En van de ruim 100.000 stemmen die telefonisch zijn uitgebracht, hoeveel zouden er van homo's komen?

Het begon in 1956 met 7 landen (Duitsland, Frankrijk, Italië, Zwitserland, Nederland, België en Luxemburg) op een donderdagavond in de Teatro Kursaal van het Zwitserse Lugano. Elk deelnemende land had twee deelnemers afgevaardigd. Voor Nederland deden Jetty Pearl (De vogels van Holland) en Corry Brokken (Voorgoed voorbij) mee. Maar na een geheime stemming won het thuisland met Lys Assia die *Refrain* zong.

De idee kwam van de Franse televisiebaas Marcel Baison, en het beroemde Italiaanse San Remofestival stond er model voor. Baison had het goed gezien. Nationale voorronden waarna de winnaars internationaal tegen elkaar uitkomen; dat zou een mooi evenement zijn voor de nog in de kinderschoenen staande Europese Omroep Unie. Er kwam een heus reglement waarvan sindsdien de doelstelling nooit gewijzigd is: 'Deze wedstrijd beoogt de productie van oorspronkelijke, kwalitatief hoogstaande liedjes op het terrein van de lichte muze te stimuleren, door tekstschrijvers en componisten tot wederzijdse wedijver te prikkelen, via een internationale vergelijking van hun werk.'

Connie Vandebos kort voor vertrek in 1965.

Enthousiaste fans zwaaien Teddy Scholten uit op Schiphol (1959).

Anne-Marie David winnares voor Luxemburg (1973).

Het gaat dus toch om het liedje, dat lijkt inmiddels iedereen vergeten te zijn, want de aandacht gaat altijd maar weer uit naar de uitvoerende artiesten. Daarom liep Shay Healy in 1981 in Dublin rond in een T-shirt met de tekst: 'Last year I won the Eurovision Contest'. Dat was toch Johnny Logan? vroegen journalisten. Jawel, maar Shay had het winnende nummer *What's another year* geschreven.

**Tweevoudig winnaar
Johnny Logan.**

Inmiddels zijn er op het festival 820 spiksplinternieuwe liedjes gezongen. En dat betekent dat er speciaal voor dit evenement vele duizenden nummers gecomponeerd zijn, waarvan een aanzienlijk deel in de voorrondes is uitgevoerd. En van de afgefallen liedjes zal ook nog wel het een en ander zijn uitgebracht. Het Eurovisie Songfestival is daarmee wel degelijk een stimulans voor de populaire muziekindustrie.

Toch lijkt de spanning van vroeger verdwenen omdat de magie van de televisie is doorbroken en de concurrentie groter is geworden. De uitzending van de finale in Nederland haalt nog altijd de top 10 van best bekeken programma's, maar de kijkdichtheid is, in vergelijking met de jaren voor de komst van commerciële televisie, toch ongeveer gehalveerd. Dat verklaart ook waarom winnende liedjes zelden meer tot de verbeelding spreken, terwijl veertigers en vijftigers winnende nummers als *Katinka*, *Een Beetje*, *Tom Piliibi*, of *Poupee de cire, poupee de son* en zelfs lager geëindigde liedjes als *Nel blu dipinto di blu (Volare)*, *Piove*, *Are you sure?* *Zwei kleine Italiener*, *Congratulations*, of *Beg steal or borrow* moeiteloos kunnen meezingen.

Van een geïmproviseerd, spontaan en daardoor ook nerveus festival met vele relletjes is het een strak georganiseerd liedjesprogramma geworden met doorgaans weinig wanklanken. Een op rolletjes lopende tv-show waarvoor een week lang flink wordt gerepeteerd. Daardoor mist het een beetje de charme van vroeger. En daardoor zullen er ook zelden meer verrassingen voorkomen. En toch blijf je als kijker, tegen beter weten in, hopen op dat ene moment, die ene artiest, dat ene liedje; dat pareltje.

**Jacqueline
Boyer
zangeres
van het
tijdloze
'Tom Piliibi'
(1960).**

Winnen of verliezen, het maakt niets uit

Dana International (1998).

Winnen is bij het Eurovisie Songfestival geen garantie voor succes, verliezen betekent niet het einde van een carrière. Wie heeft er ooit nog van de Herrey's gehoord, van de muzikale ramp Riva, van Niam Kavanagh? En wat is er nu helemaal geworden van Dana International? En zelfs tweevoudig winnaar Johnny Logan, die met prachtige liedjes aller sympathie afdwong, is nooit een internationale ster geworden. Toen hij kort na zijn tweede overwinning (*Hold me now*, 1987) in Nederland een concert zou geven werd dat afgelast omdat er nauwelijks kaarten waren verkocht.

ABBA (1974) blijft voor iedereen het grote voorbeeld, ook al omdat het de hegemonie van de trage ballade doorbrak. *Waterloo* was echte popmuziek op het festival. Binnen een jaar waren er wereldwijd 5 miljoen platen van verkocht. Het was de start van een megasucces dat 8 jaar zou duren en 30 wereldhits opleverde. Björn Ulvaeus, een van de leden van de groep: 'We wisten dat het Eurovisie Songfestival de enige route was voor een Zweedse groep om het buiten Zweden te maken'. ABBA sneuvelde een jaar eerder in de Zweedse voorronde met *Ring Ring*, maar slaagde een jaar later met lof. 'Je weet dat je maar één kans krijgt om indruk te maken op het publiek, en bij de stemming helpt het als de titel van je liedje uit één woord bestaat dat iedereen kent.' Agnetha Fältskog: 'Het was voor ons de ultieme erkenning en het opende de deur naar een internationale doorbraak.' Maar over *Waterloo* was lang gediscussieerd. Aanvankelijk zou ABBA in de voorronde een heel ander

Severine, winnares voor Monaco (1971).

ABBA.

nummer zingen: *Hasta Mañana*, met Agnetha als soliste. Uiteindelijk werd besloten zich echt als groep te presenteren. Agnetha 25 jaar later: 'Toch vond ik het één van onze mindere liedjes, niet echt interessant.'

Velen denken dat het festival na ABBA geen grote namen meer heeft voortgebracht, maar wat te denken van Céline Dion? De Canadese won in 1988 het festival voor Zwitserland – want de nationaliteit van de solist is merkwaardigerwijs niet van belang – en zei toen al dat dit slechts een stapje was in de gedroomde grote carrière. De jongste dochter uit een gezin van 14 kinderen had in eigen land toen al negen langspeelplaten gemaakt. Jaren later verklaarde Céline die avond nog een hoofdprijs te hebben binnengehaald, haar man en toen nog manager René Angélil. 'We kenden elkaar al jaren, maar op het moment dat ik gewonnen bleek te hebben sloeg de vonk over: Opeens kusten René en ik elkaar voor het eerst echt. Als verliefde mensen. Sinds die tijd zijn we onafscheidelijk, al hebben we onze relatie nog zes jaar verborgen kunnen houden.'

Voor al in de beginjaren was het Eurovisie Songfestival een springplank voor talent of werd het gebruikt voor het oppoetsen van een vastgelopen carrière. Zo scoorde Cliff Richard in 1968 met *Congratulations* (tweede) en in 1973 met *Power to all our friends* (derde) nieuwe hits.

De zingende tweeling Alice en Ellen Kessler, Heidi Brühl, Françoise Hardy, Matt Monro, Esther Ofarim, Nana Mouskouri, Carlos Mendes, Julio Iglesias (die in 1970 in Amsterdam nog een deel van zijn tekst kwijt was), Vicky Leandros, Conny Froboess, Olivia Newton John, Domenico Modugno (*Volare*), het zijn de namen van wereldsterren die op het Eurovisie Songfestival hun debuut maakten, maar niet allemaal wonnen.

Cliff Richard, uitgekozen om Groot-Britannië te vertegenwoordigen (1968).

Annie Palmen in het midden, geflankeerd door - van links naar rechts - Nana Mouskouri, Alain Barriere, Françoise Hardy, Jacques Raymond en de winnaars Grethe en Jörgen Ingmann (1963).

En wat Nederland betreft: Bill van Dijk kwam er toch wel, Gerard Joling liep geen blijvende schade op, Edsilia Rombley kreeg er een duwtje door in de rug, Willeke Alberti bleef even populair en Ruth Jacott zong zich in de kijker. 'Het was de kans van m'n leven', zegt ze nu. Sindsdien zingt zij uitsluitend in het Nederlands. 'Met *Vrede* was het goed gegaan, dan is het niet zo moeilijk om een keus te maken.'

Eigenlijk reageren de meeste deelnemers zo. Nederlanders zijn nuchter. Ze weten dat ze in een veld van meer dan 20 deelnemers staan waarvan er maar één kan winnen. Dus wordt na afloop vooral gesproken over de fantastische week die ze hebben meegemaakt en de leuke ervaring die ze hebben opgedaan. Slechts een enkeling komt later met kritiek, zoals Bernadette Kraakman, die al snel na haar optreden in München (1983 - *Sing me a song*) aan de kant werd geschoven. 'Het was maar even leuk, daarna werd het al snel een nachtmerrie. Ik was ook zo ongelooflijk naïef, zo ontzettend verlegen.'

Voor Corry Brokken was haar overwinning in 1957 op het tweede Eurovisie Songfestival het begin van een glanzende carrière, die ze overigens in 1976 abrupt afsloot om rechten te gaan studeren, waarna zij advocate en later ook rechter werd. In 1997 begon zij echter, mede op verzoek van haar dochter, weer te zingen.

Boven: Edsilia Rombley.
Onder: Willeke Alberti.

Ruth Jacott.

In Frankfurt was Brokken zich na haar optreden al aan het verkleden toen ze hoorde dat zij gewonnen had. Haar herinnering: 'We rekenden helemaal niet op de eerste prijs. Wellicht ging het daarom wel zo goed. Ik was ook niet zenuwachtig. Het enige probleem dat ik had, was dat de zijnaden van mijn wit satijnen jurk trokken.' Hoe betrekkelijk de overwinning was bleek een jaar later. Corry Brokken deed weer mee, maar werd met *Heel de wereld* laatste.

Corry Brokken nu.

In 1959 kon Nederland echter weer juichen. Mieke Telkamp en Christine Spierenburg wilden niet en daarom werd Teddy Scholten gevraagd *Een Beetje* te zingen. Met haar man Henk stond zij in de Snip & Snap Revue, maar ze mocht wel een avondje vrij. 'Ik heb in mijn leven nog zoveel andere dingen gedaan, maar iedereen begint altijd over dat lied', zegt ze nu. En over haar optreden: 'Wat had ik te verliezen? Het was voor mij niet meer dan een tussendoortje van tweeënhalve minuut. Na het festival zou ik gewoon weer in de revue staan.' Na haar overwinning in Cannes werd zij als een vorstin ingehaald. Op Schiphol dromden de fans tezamen. En het complete revue-orkest wachtte haar met alle collega's op. 'Het was zo emotioneel, eigenlijk nog emotioneler dan de finale-avond.'

Voor beide winnende liedjes was de tekst geschreven door Willy van Hemert. De eerste keer wilde hij niet. Maar toen Guus Jansen sr. met de muziek langs kwam bezweek hij. 'Er zijn van die melodietjes, die zo duidelijk om woorden vragen, dat je er bijna niet af kan blijven', schreef Van Hemert later in zijn boek *Bekijk het* maar. 'Corry Brokken had

Teddy Scholten.

Tekstschrijver Willy van Hemert en dirigent Dolf v.d. Linden (r.), genieten terug in Nederland nog na van het succes van 'Een beetje' (1959).

een mooie jurk aan en door al die glamour om d'r heen had ze iets ontroerends, iets onhandigs, iets onschuldigs.' Zijn liedje werd in vele talen vertaald. 'Je denkt: nu word ik miljonair. Een half jaar later valt de Buma-enveloppe in je bus. Een miljoen? Een ton? Vijfduizend gulden. Toch best aardig voor een avondje worstelen met zoen op toen en blozen op rozen.'

Twee jaar later bezwijkt Van Hemert opnieuw. 'Een rotmoelijke melodie van Dick Schallies'. Van Hemert loopt dagenlang te worstelen. Tot zijn jongste zoon zich lelijk bezeert bij een val in de tuin. 'Doet het pijn?' vraagt vader. 'Een beetje', zegt het kind. En Van Hemert heeft zijn begintekst. 'Ik maak mezelf niks wijs, de tekst geldt nauwelijks. In dit geval misschien...een beetje door de lange zinnen die allemaal eindigen op eetje, wat voor buitenlandse oren een mal klankje is'.

Opnieuw een paar jaar later lukt het Van Hemert sneller. Een tekst met veel binnenrijm: *Wat een geluk dat ik een stukje van de wereld ben*. Rudi Carrell zal het zingen en Van Hemert heeft er alle vertrouwen in. 'Maar toen hij opkwam, zag ik het meteen: zenuwen.'

Weinig geluk voor Rudi Carrell (1960).

Rudi Carrell werd voorlaatste, maar benutte die afgang in zijn voordeel en maakte er grappen over op de VARA-radio. 'Koop ik een smoking voor 500 gulden, heb ik nog nooit zo in m'n hemd gestaan'. En: 'Ik ben de Nederlandse Brigitte Bardot, die heeft ook maar twee punten.' Later erkent Carrell dat het wel flauwe grappen waren. 'Maar het is wel het begin van mijn carrière geweest. Want, en dat is typisch voor de Hollanders, die kiezen altijd voor de *loser*. Omdat men zich daarmee gemakkelijk kan identificeren.'

Lenny Kuhr componeerde zelf de muziek van 'De Troubadour'. De tekst was van de hand van David Hartsema (1969).

Wat herinnert Lenny Kuhr zich van haar – gedeelde – overwinning? Vooral dat ze aanvankelijk niet, en later maar moeizaam kon repeteren omdat de arrangementen en de bladmuziek voor het orkest te laat in Madrid aankwamen. 'Sindsdien heb ik een soort bijgeloof dat, wil iets perfect gaan, er eerst dingen fout moeten gaan.'

Een uitgelaten stemming heerste in 1975 in Stockholm toen Teach In won. Tekstschrijvers Eddy Duwens en Will Luikinga, componist Dick Bakker en muziekuitgever Willem van Kooten sprongen van pure gekte met smoking en al in het zwembad van hun hotel. Maar zangeres Getty Kaspers werd aanvankelijk niet toegelaten tot het slotdiner. De portier herkende de winnares niet. Met Teach In ging het zoals met zoveel winnaars. De groep raakte in de vergetelheid en werd ontbonden. Getty Kaspers stapte er na een jaar uit. 'Ik was op, zowel lichamelijk als geestelijk. Een jaar lang waren we geleefd, hotelkamer in, hotelkamer uit.' En drummer Rudy Nijhuis: 'Het probleem was dat er alleen op korte termijn werd gedacht. Er was geen opvolger voor *Ding-a-dong*. En toen we uiteindelijk met *Goodbye Love* kwamen werd dat een grandioze flop.'

Feest op Schiphol bij terugkeer Teach In.

De mannen van het festival

Wie Eurovisie Songfestival zegt, zegt zonder het wellicht zelf te weten ook Ralph Siegel (1945). Hij is onmiskenbaar de man die er de meeste liedjes voor heeft geschreven. Niet de meest beminnelijke man, eerder een opportunist. Als geen ander is hij in staat makkelijk in het gehoor liggende liedjes te maken, waarbij al snel wordt gedacht dat hij leentjebuur heeft gespeeld bij andere componisten. Maar voor zover bekend heeft hij nog geen proces wegens plagiaat verloren. Componist, producent en muziekuitgever Siegel, eigenaar van Jupiter Records in München, zoon van een componist en een operettezangeres, kent als geen ander het commerciële belang van het songfestival. Tot zijn 'stal' behoren Peter Alexander, Chris Roberts, Roberto Blanco, Lena Valaitis, Vickey Leandros, Roy Black, Katja Ebstein en Dschingis Khan.

Ralph Siegel met winnares Nicole (1982).

Ralph Siegel trad in de voetsporen van zijn vader, die in 1957 één van de eerste Duitse songfestival-liedjes (*Telefon, Telefon* voor Margot Hielscher) schreef. Zoon Ralph Siegel maakte zijn songfestival-debuut in 1974 toen hij voor Ireen Sheer, die voor Luxemburg uitkwam, *Bye, bye, I love you* schreef. Het nummer haalde een veertiende plaats. Alleen voor de Duitse voorronden schreef Siegel al 46 liedjes. Daarvan bereikten er 15 de internationale finale. Een enkele keer had hij zelfs twee nummers tegelijk in de finale, voor Duitsland en voor

Luxemburg. Zijn beste liedjes waren *Theater* van Katja Ebstein (1980), waarbij hij zelf op het podium achter de piano kroop, en *Johnny Blue* van Lena Valaitis (1981).

In 1982 barstte de nukkige, maar emotionele Siegel in tranen uit toen zijn 17-jarige beschermeling Nicole met zijn nummer *Ein bisschen Frieden* in het Engelse Harrogate won. Maar Siegel was wel zo slim geweest het meisje zo te instrueren dat zij na de overwinning het liedje in 6 talen, waaronder Nederlands, kon zingen. Die overwinning smaakte naar meer, want Siegel weet niet van ophouden. Een keer dacht het Duitse publiek van hem af te zijn toen er achter het winnende liedje in de nationale voorronde een andere naam stond. Maar wie kwam er het podium op? Weer Ralph Siegel. Hij had onder pseudoniem meegedaan.

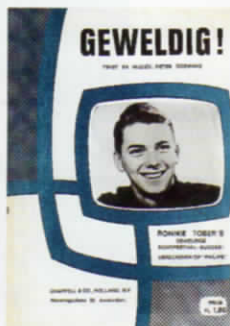

'Fernando, Filipo': Milly Scott samen met tekstdschrijver Gerrit den Braber en componist Kees Bruin (1966).

Siegel probeert het elk jaar opnieuw. Ten eerste omdat een hoog eindigend liedje hem geld oplevert, ten tweede omdat hij wil bewijzen dat *Ein bisschen Frieden* geen toevalstreffer was. Maar als het hem weer eens niet is gelukt, loopt hij mokkend door het festivalgebouw en staart hij in de bar van zijn hotel boos voor zich uit. Wie het dan waagt in zijn buurt te komen kan op een snauw rekenen.

In 1999 had Siegel opnieuw geluk. Het winnende Duitse liedje *Hör den Kindern einfach zu* van de blinde zangeres Corinna May bleek al twee jaar oud en al eerder door een ander op cd gezet te zijn. Het werd gediskwalificeerd. Het door Siegel geschreven *Reise nach Jerusalem* voor de Turkse groep Sürpriz mocht alsnog naar de finale en werd er derde.

In Nederland is Gerrit den Braber de topper onder de inzenders van liedjes. Hij schreef of componeerde er 26. In 1967 waren vijf van de zes liedjes in de nationale voorronde zelfs van hem. Vijf keer haalde Den Braber de internationale finale:

Songfestival-
liedjes van
Pieter Goeman

Katinka voor de Spelbrekers (1962) stuurde hij onder pseudoniem Henny Hamhuis in. Daarna volgden *Fernando en Filippo* voor Milly Scott (1966), *Ringeding* voor Therese Steinmetz (1967), *Tijd* voor Saskia en Serge (1971) en *Ik zie een ster* voor Mouth en MacNeal (1974).

Een volgende Nederlandse veelschrijver voor het songfestival is Pieter Goemans die 16 liedjes voor de voorronden leverde, waarvan er drie naar Europa gingen: *Wat een dag* (1961), *Speeldoos* (1963) en *Waterman* (1970). Maar zijn grootste songfestivalsucces was de *Ploem Ploem Jenka* van Trea Dobbs die niet verder dan de voorronde kwam, maar wel een nationale hit werd.

Hans van Hemert zag 13 liedjes de voorronde halen en ook hij had drie finalenummers: *Als het om de liefde gaat* (1972), *Ik zie een ster* (samen met Gerrit den Braber in 1974) en *The party's over now* (1976). Het is duidelijk dat Hans van Hemert het talent van zijn Willy van Hemert vader erfde. Deze schreef 9 liedjes voor de voorronden en schreef de eerste twee winnende Nederlandse liedjes *Net als toen* (1957) en *Een beetje* (1959).

Mouth en MacNeal:
'Ik Zie Een Ster' (1974).

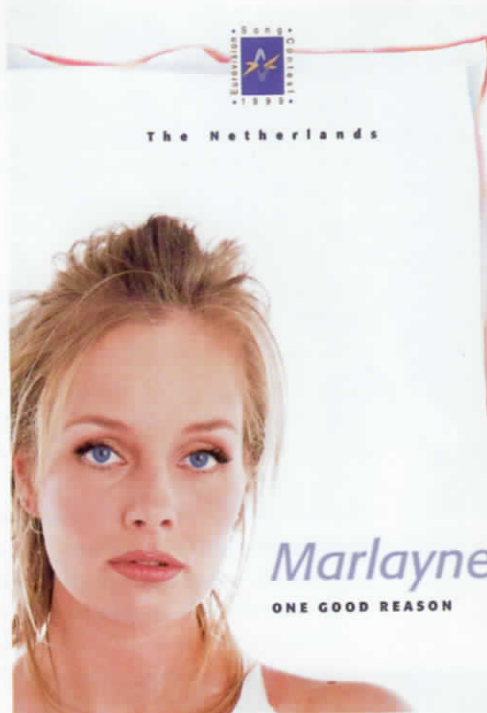
Hans van Hemert.

Er is altijd wat

Roddels en relletjes, de volgers van het Eurovisie Songfestival weten niet beter dan dat het er bij hoort. Geen wonder ook bij een evenement waar de spanning hoog kan oplopen. Leek het de laatste jaren wat rustiger geworden; bij de laatste aflevering in 1999 was het zowel nationaal als internationaal weer flink raak. Het begon in Nederland met het vals zingende duo Double Date, dat meer media aandacht kreeg dan winnares Marlayne, en de discussie over het Engelstalige karakter van de nationale finale. Woedend was Gordon toen de selectiecommissie meldde dat er geen goed Nederlands alternatief was geweest. Hij had *Never, nooit meer* van Ellert Driessen ingestuurd en hij had op het songfestival zijn comeback willen maken na een langdurige ziekte. Het werd alsnog een top 10 hit, ook zonder het festival.

Persmap Marlayne.

In Duitsland sneuvelde winnares Corina May omdat haar liedje al eerder door een ander was gezongen. En dat gebeurde ook met de lokale winnaar van Bosnië. Het liedje van Marlayne leek wel heel erg op *It's all about the money* van Meja. Kroatië dreigde gediskwalificeerd te worden omdat er stemsamples op de geluidsband leken te staan. Er was gedoe met orthodoxe joden die tegen het festival waren, de Palestijnse televisie weigerde de uitzending, en het orkest werd node gemist. Tenslotte was er kritiek op televoting nadat *Take me to your heaven* had gewonnen.

Marlayne en Willem van Beusekom.

Charlotte Nilsson was volgens velen wel erg plastic. Zelf verklaarde ze dat alles 'puur natuur' was. En strijdbaar riep ze: 'Dacht je dat ik gewonnen zou hebben als ik niet kon zingen?' Tenslotte kwamen twee componisten, de Duitser David Brandes en de Zweed Hans Lagerholm met de beschuldiging van plagiaat.

Dan was het in 1956 in Lugano een stuk rustiger. Hoewel de uitslag van dit eerste festival nog altijd als verdacht wordt bestempeld omdat de stemming geheim was en de puntentelling nooit bekend is gemaakt. De Nederlandse deelnemster Jetty Pearl zei al na een paar jaar: 'Lys Assia won, en te meten naar de staf managers en muzikuitgevers die ze bij zich had, móest ze wel winnen. De platen lagen al klaar. Van mijn liedje is nooit een plaat gemaakt.'

Zo gebeurde er altijd wel wat. Ben Cramer vertelt nog altijd hoe Cliff Richard in 1973 bij een botsing een glas chocomel over zijn hagelwitte kostuum morste. 'Er was nog geen one-hour-cleaning service in die tijd. Hoe we het vlak voor de finale nog schoon kregen weet ik niet eens meer.'

Gerard Joling.

Gerard Joling haalde in 1988 de laatste hoge noot niet omdat hij vanuit festivalplaats Dublin een paar keer voor schnabbels met een vliegtuigje was teruggevlogen naar Nederland. Daarbij had hij een koudje opgelopen, hetgeen hem door de begeleiders zeer kwalijk werd genomen. Maar zijn achtergrondzangeres Justine Pelmalay deed het een jaar later in Lausanne niet veel beter. Zij haalde van de zenuwen de hoge noot niet.

De naamsverandering van Sandra Reemer in Xandra, compleet met grote aanplakstaart, wakte veel bevreemding. Pas veel later gaf ze toe dat dit een van de fouten in haar loopbaan was. Toch werd *Colorado* – de vereniging van Woord- en Toondichters had zich van de

keuze gedistantieerd – nog een top 10-hit in zes Europese landen, terwijl het veel mooiere *the Party is over* (in 1976 mocht ook al in het Engels worden gezongen) nauwelijks iets deed.

Er is ook altijd veel gedoe over de vraag hoe het liedje gekozen moet worden. Wordt er één solist aangewezen die meer liedjes zingt? Wordt het een competitie tussen meer deelnemers of zingt een beperkt aantal solisten ieder meer liedjes? En heeft alleen een vakjury het voor het zeggen, alleen een publieksjury of een combinatie van beiden?

Lenny Kuhr.

De perfecte formule is nog nooit gevonden. Zo was er in 1969 veel kritiek op de keuze van Lenny Kuhr. Het publiek had massaal op Conny Vink gestemd met *De Toeteraar*. Maar die beslissing werd overstemd door een vakjury. Achteraf had iedereen daar natuurlijk vrede mee. Die overwinning leverde trouwens bergen publiciteit op, want de Franse Frida Boccara, de Spaanse Salome en de Britse Lulu kregen even veel punten als Lenny Kuhr.

Meteen daarna werden de reglementen aangepast. Bij gelijk eindigen wint degene die het meest 12 punten kreeg. Is de uitslag dan nog onbeslist, dan telt het aantal keren dat 10 punten werden toegekend. In 1991 in Rome moest dit onbevredigende reglement worden toegepast. De Zweedse Carola had met *Fangad av en Stormvind* evenveel punten behaald als de Franse Amina met het prachtige *C'est le dernier qui à parlé*, maar de Zweedse ging als winnares de boeken in.

Hearts of Soul met tekstschrijver Pieter Goemans (1972).

Saskia en Serge (1971).

Nog een belangrijke wijziging volgde toen in het Noorse bergen (1986) de 13-jarige Sandra Kim (Caldarone) won en er het jaar daarop weer twee kinderen optraden waardoor het songfestival een kinderfestival dreigde te worden. Sindsdien moet een deelnemer tenminste 16 jaar zijn.

Een jaar na de overwinning van Lenny Kuhr was er opnieuw verschil van mening tussen de publieks- en de vakjury. Saskia en Serge lagen met hun *Spinnewiel* voor op de Hearts of Soul en hun *Waterman*. Maar de vakjury gaf de voorkeur voor de Molukse zusjes uit Harderwijk. Een jaar later mochten Saskia en Serge alsnog naar de internationale finale met *Tijd*. Maar toen brak er een nationaal relletje uit omdat manager en jurylid Benny Vreden de schrijver van het nummer bleek te zijn.

Ook Maribelle (Marietje Kwakman) leverde veel stof voor journalisten op. Bij de nationale finale in 1981 zong zij twee ijzersterke nummers *Marionette* en *Fantasie*, waaruit het stemmende publiek niet kon kiezen. Daardoor trok Linda Williams met het matige *Het is een wonder* aan het langste eind. Maribelle verwerkte het verlies in Volendam. 'Niks aan te doen. Ik weet van mezelf dat ik m'n best heb gedaan'. Maar Volendam vond dat zij had gewonnen omdat haar twee liedjes samen 47 punten hadden gekregen en de twee liedjes van Linda Williams slechts 40. Drie jaar later mocht Maribelle alsnog naar de internationale finale. Maar in Luxemburg trok vooral haar jurk aandacht met een strik die in de verhalen achteraf alsnog groter werd. 'Het was een heel romantisch liedje en daar hoorde een romantische jurk bij', zo verdedigt zij zich jaren later nog. En met haar 13de plaats was zij ook tevreden. 'Meedoen was al de beloning. Een keer daar staan. Voor je land uitkomen.'

Maribelle (1984).

Bucks Fizz.

De orkesten leverden ook hun bijdrage in de publiciteit. In 1983 streed het Metropoleorkest tegen de internationale reglementen en wilde alleen levende muziek, geen bandopnamen als ondersteuning. In 1961 en 1963 staakte het orkest, zodat Greetje Kauffeld en Annie Palmen zonder nationale strijd werden afgevaardigd.

Er waren ook leukere zaken die tot opgewonden stukken in de krant leidden. De truc van Bucks Fizz in 1981, waarbij onder de jurken van de meisjes een nog veel korter rokje bleek te zitten. Een grap die de Noorse presentatrice Lill Lindfors een paar jaar later (1985) ook uithaalde.

In 1995, Nederland mag geen liedje sturen vanwege de slechte prestatie van Willeke Alberti in het voorafgaande jaar, krijgt Paul de Leeuw de meeste publiciteit. Hij vervangt Willem van Beusekom voor de eerste en meteen voor de laatste keer als commentator. Honderden kijkers beklagen zich telefonisch bij de NOS vanwege het grove taalgebruik van De Leeuw, die het godsdienstige karakter van het Israëliësche liedje vervloekt en zijn commentaarpost verlaat, waardoor hij niet op tijd terug is om iets over de inzending van Malta te zeggen.

Annie Palmen kust winnares Grethe Ingmann (1963).

Soms leidde de uitslag tot lichtelijke politieke opwinding. Zo was Semra Özal, de vrouw van de toenmalige Turkse premier, woedend toen in 1987 zangeres Seyya Taner puntenloos op de laatste plaats eindigde. 'Wij hebben de Europeanen geërgd door het lidmaatschap van de EG aan te vragen. Zij zijn bang van ons en daarom hebben zij ons op de laatste plaats gezet.' En zangeres Taner voegde er verbolgen aan toe: 'Het was niet mijn liedje dat werd beoordeeld in Brussel, maar het was Turkije. Het was een puur politieke stemming. 'In 1974 leidt

Tijdens het 9e Eurovisie Songfestival in Kopenhagen demonstreerde een anti-Portugese demonstrant na het optreden van de Portugese zanger met een spandoek: Boycot Salazar (1964).

zanger Paulo de Carvalho, zonder het zelf te weten, met zijn nummer *E depois do adeus*, de Portugese revolutie in. Zijn nummer blijkt het afgesproken signaal. Voor de coup.

Technische gebreken wilden ook nog al eens tot opwinding leiden. Zo viel in 1990 het geluid uit bij het Spaanse duo Azucar Moreno, dat opnieuw mocht beginnen. En zo werd het beeld van de Spelbrekers in 1962 wel heel erg donker. Geen negatief, zoals later wel eens werd beweerd. Het duo werd laatste. 'Maar dat maakte niets uit. We waren in één klap beroemd in Nederland. Dat leverde ons een stroom aan optredens op', zegt Huug Kok (1918) terugkijkend. 'We verdienden daar dan 70 gulden mee, 35 de man. Nu lijkt dat helemaal niets, maar in die tijd moesten mensen er een week voor werken.'

De populariteit van het Eurovisie Songfestival leidde in 1972 tot een eigen songfestival in het Grote Dierenbosch van de Fabeltjeskrant. Er kwamen ruim 100.000 brieven en kaartjes binnen

Als de Joegoslavische groep Riva in 1989 met het afgrijselijke *Rock me baby* wint is eigenlijk iedereen boos. Op het feestje na afloop laat de een na de andere deelnemer horen hoe er echt gezongen dient te worden. Zes, zeven, acht deelnemers beklimmen een klein podiumpje om zomaar een nummer uit het wereldrepertoire te zingen, apart en met z'n allen. Het was iets dat niet eerder was gebeurd. En het klonk als een protestactie.

In 1987 ruzieden de Belgen over de vraag waar het songfestival gehouden zou moeten worden en wie het mocht organiseren. De Franstalige of de Vlaamse omroep, die normaal om beurten een liedje insturen. Het werd de Franstalige omroep want Sandra Kim was ook Franstalig. En Brussel werd de festivalstad van de verspilling. Met dagelijks

Deelnemers aan het Nederlands Songfestival wachtten in spanning op de uitslag (1984).

Frizzle Sizzle.

honderden gedekte tafels en open getrokken flessen wijn, terwijl er bij elke ontvangst slechts een handjevol genodigden kwam opdraven. De rest moest immers repeteren. In 1991 verwachten de Belgen veel van Clouseau in Rome. Maar met de halve Belgische regering in de zaal wordt de groep toch slechts 16de. 'Een ontgoocheling', zei premier Martens. Veel opzien baarde enkele jaren eerder (1983) de Belgische bijdrage *Rendez Vous* (maar de maat is vol en mijn kop is toe) van de groep Pas de Deux, die deze ene zin vele malen herhaalde. In eigen land liep de zaal half leeg toen het uitverkoren liedje nogmaals werd gezongen. Internationaal deed het niets.

Leuk was het toen de meisjes van Frizzle Sizzle in 1986 joelend door de catacomben van De Flint in Amersfoort renden. Joelend: 'Hoi, hoi, we gaan naar een echt hotel'. Dat was in het Noorse Bergen. Een van de leukste festivalsteden. Daar was letterlijk alles uit de kast gehaald om het de festivalfamilie naar de zin te maken. De repetities werden onderbroken voor een tocht met driemasters over de fjorden, op straat stonden stalletjes waar gerookte zalm werd uitgedeeld, op iedere straathoek speelde een orkestje en voor een van de hotels werden vrachtwagens sneeuw gestort waarmee een skipiste werd gemaakt.

Voor anderen was Jeruzalem 1979 het hoogtepunt. Daar vielen een paar dingen samen: Premier Begin kwam terug van de ondertekening van het vredesverdrag met Egypte en in een hotelsuite die uitkijkt op de Knesseth wordt de groep Milk and Honey in het zonnetje gezet. En terwijl de groep nog eens uithaalt met *Halleluja*, dat een paar dagen later wint, laat de televisie een zichtbaar

Mrs Einstein.

Juryberaad bij het Nationale Songfestival. De jury, v.l.n.r.:
Gijs Stappershoef, Andrea Domburg, René Sleswijk, Connie Stuart
en J.P. Calff, koos het liedje 'Wat Een Geluk' (1960).

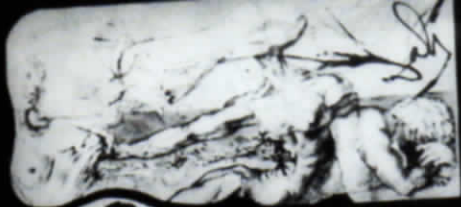
geroerde Begin zien.
Kort daarop komen een
militaire kapel en een
kinderkoor het Kneseth-
plein op om hun uitvoering
van *Hallelujah* te laten
horen. Zelfs bij de meest
cynische songfestival-
volgers lopen de rillingen
even over de rug.

Het komt ook doordat de deelnemers aan zo'n songfestival en hun begeleiders een week lang min of meer van de buitenwereld zijn afgesloten. Het enige dat telt is het liedje. Het meest vervreemdend zijn, achteraf bekeken, de gebeurtenissen in Zagreb geweest waar Maywood vergeefs nieuw leven in hun carrière probeerde te blazen. Daar dreigden eerst de dirigenten hun stokje neer te leggen omdat zij niet in beeld zouden komen, maar er was ook heibel om het presentatieduo dat te oud zou zijn. Hun vervangers stonden al klaar.

Later bleek het toen al een ruzie tussen Kroaten en Serviërs. De presentatoren waren Kroaten en de centrale regie in Belgrado wilde een Servisch duo. Elk deelnemend land had zijn eigen gids en die van de Nederlanders waarschuwde al voor de broeierige sfeer in het land. Hij vreesde het ergste. Maar geen journalist die daar aandacht aan schonk. Het was precies zoals collega Frans Happel in 1998 in de Haagse Courant schreef: 'Heel naar dus, vervelend hoor, en we reipten ons vervolgens snel weer naar het festivalgebouw om de generale repetitie van Maywood niet te missen.'

Affiche dat Salvador Dali maakte voor
Eurovisie Songfestival in Spanje (1968)

TVE
PRESETA

DESDE EL TEATRO REAL DE MADRID

EXHIBICIÓN PREMIO DE la CANCIÓN
DE EUROVISIÓN 1969

voting now on your favourite song, you prefer as winner! >>> And now, all that remains is to find out who the winners are. The phone

De feiten

Lijstjes, cijfers en feitjes; we zijn er gek op en de liefhebbers van het Eurovisie Songfestival niet minder.

- Ierland voert de lijst aan met 7 overwinningen, daarna volgt Engeland met 6 zeges. Luxemburg en Frankrijk wonnen elk 5 keer en Nederland sluit de Top 5 van het Eurovisie Songfestival met 4 overwinningen. Nederland won voor het laatst in 1975. Ook voor Frankrijk (1977) en Luxemburg (1983) is het lang geleden dat er gewonnen werd.
- Geen van de landen die er de eerste keer in 1956 bij waren heeft alle voorgaande 44 afleveringen kunnen of mogen meedoen. Duitsland was er met 43 keer het meeste bij. Zwitserland, België, Frankrijk en Groot-Brittannië volgen met 42 keer.
- 28 keer won een zangeres, Dana International meegerekend. Slechts 7 keer won een man, 10 keer een groep. Overigens was ABBA in 1974 pas de eerste groep die won.
- De Ier Johnny Logan is de enige die tweemaal won (*What's another year* in 1980 in Den Haag en *Hold me now* in 1987 in Brussel), en bovendien ook nog eens een keer voor zijn collega Linda Martin een winnend liedje (*Why me?* – 1992) schreef.
- Degene die als laatste mag zingen heeft de meeste kansen: 6 keer won het laatste liedje; nog eens 7 winnaars zaten bij de drie laatste gezongen nummers.
- De regels bepalen nog steeds dat een liedje niet langer dan 3 minuten mag duren, anders volgt diskwalificatie. En op het podium mogen niet meer dan 6 mensen staan.
- De hoogst gewaardeerde winnaar door de jaren heen blijkt *Save your kisses for me* van de Brotherhood of Man te zijn. Dat nummer kreeg in 1976 gemiddeld per jury 9,65 punten. Tweede in die ranglijst is *Ein bisschen Frieden* van Nicole en derde *Love shine a light* van Katrina & the Waves.

- Tweederde van de winnende liedjes werden in het Engels of Frans gezongen. Toch is er op het festival in 30 talen gezongen. Daarvan wonnen 19 talen nooit.
- De laatste plaats is het meest door Finland behaald, 8 keer. Oostenrijk, België en Noorwegen volgen met elk 7 laatste plaatsen.

Brotherhood of Man.

France Gall met tekstschrijver Serge Gainsbourg, 2e van links (1965).

- Het 800ste liedje was in 1999 de Spaanse bijdrage *No quiero escuchar*, gezongen door Lydia. Even terug in de tijd: nummer 100 was *T'en va pas*, waarmee Esther Ofarim voor Zwitserland een tweede plaats behaalde. *De Troubadour* van Lenny Kuhr was het 200ste liedje in 1969 en het leverde Nederland een gedeelde overwinning op. Malta leverde in 1975 het 300ste liedje (*Singing this Song*), Frankrijk in 1980 het 400ste (*He, he m'sieurs dames*), Luxemburg het 500ste in 1986 (*L'amour de ma vie*), Portugal het 600ste in 1990 (*Ha sempre alquem*) en Polen in 1994 het 700ste (*To nie ja!*).
- Van de meer dan 800 liedjes hebben er in Nederland maar 64 de Top 40 gehaald. De eerste was *Poupee de cire, poupee de son* van France Gall (1965). Zeven nummers behaalden een eerste plaats; *Puppet on a string* van Sandie Shaw (1967), *Après Toi* van Vickey Leandros (1972), *Congratulations* van Cliff Richard (1968), *Power to all our friends*, eveneens van Cliff Richard (1973), *Save your kisses for me* van de Brotherhood of Man (1976), *Making Your Mind Up* van Buck's Fizz (1981) en *Ein bisschen Frieden* van Nicole (1982). Een Nederlandse inzending heeft nog nooit de eerste plaats van de Top 40 gehaald.
- Het liedje met het meeste la's (138) is nog altijd het Spaanse *La, la, la* uit 1968. De Ierse bijdrage *Here today, gone tomorrow* (1982) telde er 111. Het eveneens Ierse *Cross your heart* (1974) telde er slechts 78.

Sandie Shaw.

- Corry Brokken en Sandra Reemer hebben voor Nederland de meeste liedjes gezongen. Beiden probeerden het 10 keer in de voorronden. Corry Brokken stond driemaal in de Europese finale en won een keer; Sandra Reemer haalde vier keer de finale (één keer als achtergrondzangeres) maar won nooit.

Johnny Logan.

- NETHERLANDS
- GERMANY
- AUSTRIA
- NORWAY
- ITALY
- FINLAND
- DENMARK
- YUGOSLAVIA
- SWITZERLAND
- FRANCE

SAY WONDERFUL THINGS

EEN SPEELDOOS

MARCEL

VIELLEICHT GESCHIENT EIN WUNDER

SOLHVERV

UNO PER TUTTE

MUISTOJENI LAULU

DANSEVISE

BRODOVI

T'EN VA PAS

ELLE ETAIT SI JOLIE

ALGO PRADIGIOSO

EN N ST KH M

Nederlandse resultaten

Vier keer won Nederland op het Eurovisie Songfestival; vier keer was Nederland laatste.

De eerste keer mocht elk land nog twee deelnemers sturen. Er werd alleen een winnaar aangewezen.

1956 Corry Brokken	Voorgoed voorbij	-
Jetty Pearl	De vogels van Holland	-
1957 Corry Brokken	Net als toen	1
1958 Corry Brokken	Heel de wereld	8 (laatste)
1959 Teddy Scholten	Een beetje	1
1960 Rudi Carrell	Wat een geluk	12
1961 Greetje Kauffeld	Wat een dag	10
1962 De Spelbrekers	Katinka	13 (laatste)
1963 Annie Palmen	De speeldoos	13 (laatste)
1964 Anneke Gronloh	Jij bent mijn leven	10
1965 Conny Vandebos	't Is genoeg	11
1966 Milly Scott	Fernando, Filippo	15
1967 Therèse Steinmetz	Ring-dinge-ding	14
1968 Ronnie Tober	Morgen	16 (laatste)
1969 Lenny Kuhr	De Troubadour	1
1970 Hearts of Soul	Waterman	7
1971 Saskia en Serge	Tijd	6
1972 Sandra en Andres	Als het om de liefde gaat	4
1973 Ben Cramer	De oude muzikant	14
1974 Mouth en McNeal	Ik zie een ster	3
1975 Teach In	Ding ding dong	1
1976 Sandra Reemer	The party is over now	9
1977 Hedy Lester	De Mallemolen	12
1978 Harmony	't Is Okee	13
1979 Xandra	Colorado	12
1980 Maggie McNeal	Amsterdam	5
1981 Linda Williams	't Is een wonder	9
1982 Bill van Dijk	Jij en ik	16
1983 Bernadette	Sing me a song	7
1984 Maribelle	Ik hou van jou	13
1985 geen inzending ivm dodenherdenking		
1986 Frizzle Sizzle	Alles heeft een ritme	13
1987 Marga Bult	Rechttop in de wind	5
1988 Gerard Joling	Shangri-La	9
1989 Justine Pelmelay	Blijf zoals je bent	15
1990 Maywood	Ik wil alles met je delen	15
1991 geen inzending ivm dodenherdenking		
1992 Humphrey Campbell	Wijs me de weg	9
1993 Ruth Jacott	Vrede	6
1994 Willeke Alberti	Waar is de zon	23
1995 Nederland mocht niet meedoen		
1996 Maxime & Franklin Brown	De Eerste Keer	7
1997 Mrs. Einstein	Niemand heeft nog tijd	22
1998 Edsilia Rombley	Hemel en Aarde	4
1999 Marlayne	One good reason	8

1989 Riva	Joegoslavië	Rock me baby
1990 Toto Cutugno	Italië	Insieme: 1992
1991 Carola	Zweden	Fångad av en stormvind
1992 Linda Martin	Ierland	Why Me?
1993 Niamh Kavanagh	Ierland	In your eyes
1994 Paul Harrington & Charlie McGettigan	Ierland	Rock 'n' Roll Kids

Alle winnaars

1956 Lys Assia	Zwitserland	Refrain
1957 Corry Brokken	Nederland	Net als toen
1958 Andre Claveau	Frankrijk	Dors mon amour
1959 Teddy Scholten	Nederland	Een beetje
1960 Jacqueline Boyer	Frankrijk	Tom Pilibi
1961 Jean-Claude Pascal	Luxemburg	Nous les amoureux
1962 Isabelle Aubret	Frankrijk	Un premier amour
1963 Grethe & Jörgen Ingmann	Denemarken	Danseuse
1964 Gigliola Cinquetti	Italië	Non ho l'eta
1965 France Gall	Luxemburg	Poupee de cire, poupee de son
1966 Udo Jurgens	Oostenrijk	Mercie cherie
1967 Sandie Shaw	Engeland	Puppet on a string
1968 Massiel	Spanje	La, la, la
1969 Lenny Kuhr	Nederland	De troubadour
Frida Boccara	Frankrijk	Un jou un enfant
Lulu	Engeland	Boom bang a bang
Salome	Spanje	Vivo Cantando
1970 Dana	Ierland	All kinds of everything
1971 Severine	Monaco	Un banc, un arbre, une rue
1972 Vicky Leandros	Luxemburg	Après toi
1973 Anne-Marie David	Luxemburg	Tu te reconnaîtras
1974 ABBA	Zweden	Waterloo
1975 Teach-In	Nederland	Ding dinge dong
1976 Brotherhood of Man	Engeland	Save your kisses for me
1977 Marie Myriam	Frankrijk	L'Oiseau et l'enfant
1978 Yizhar Cohen & The Alphabeta	Israël	A-Ba-Ni-Bi
1979 Gali Atari & Milk and Honey	Israël	Hallelujah
1980 Johnny Logan	Ierland	What's another year
1981 Buck's Fizz	Engeland	Making your mind up
1982 Nicole	Duitsland	Ein bisschen Frieden
1983 Corinne Hermes	Luxemburg	Si la vie est cadeau
1984 The Herreys	Zweden	Diggi-loo, diggi-ley
1985 Bobbysocks	Noorwegen	La det swinge
1986 Sandra Kim	België	J'aime la vie
1987 Johnny Logan	Ierland	Hold me now
1988 Celine Dion	Zwitserland	Ne partez pas sans moi
1989 Riva	Joegoslavië	Rock me baby
1990 Toto Cutugno	Italië	Insieme: 1992
1991 Carola	Zweden	Fångad av en stormvind
1992 Linda Martin	Ierland	Why Me?
1993 Niamh Kavanagh	Ierland	In your eyes
1994 Paul Harrington & Charlie McGettigan	Ierland	Rock 'n Roll Kids
1995 Secret Garden	Noorwegen	Nocturne
1996 Eimear Quinn	Ierland	The Voice
1997 Katrina and the Waves	Engeland	Love shine a light
1998 Dana International	Israël	Diva
1999 Charlotte Nilsson	Zweden	Take me to your heaven

BRONNEN

Algemeen Dagblad

Trouw

NRC Handelsblad

Het Parool

Haarlems/Leidsch Dagblad

Haagse Courant

Kijk-en-Luisteronderzoek NOS

Nederland Muziek

Vara TV Magazine

Nieuwe Revu

en Nieuws

Elsevier

Libelle

Margriet

1956-1980

**25e Eurovisie Songfestival
(NOS)**

The Complete Eurovision Song Contest Companion

**Grepen uit een kwart eeuw tv in Nederland
(Bert van der Veer)**

**25 jaar televisie: en voor straks welterusten
(Henk van Gelder)**

Bekijk het maar

**25 jaar televisiebelevissen
(Willy van Hemert)**

**500 nr. 1 hits uit de Top 40
(Johan van Slooten)**

**Tv-documentaire 35 jaar Eurovisie Songfestival
(TROS/Peekel-Stips producties)**

Illustratieverantwoording

Foto omslag: Kippa - Hilversum
Foto Henk Langerak: Gerrit Serné

Foto's binnenwerk:

Kippa - Hilversum

Pag. 3 boven/midden; pag. 6 (l. onder); pag. 9 (r. boven) pag. 10, pag. 11 (boven);
pag. 13 (boven); pag. 18 (r. onder); pag. 20 (onder); pag. 21 (boven/midden);
pag. 22 (onder); pag. 24 (l. onder); pag. 25/28/29.

Spaarnestad Foto-archief

Pag. 2; pag. 3 (onder); pag. 4, pag. 5 (onder); pag. 6 (boven); pag. 7 (midden);
pag. 8 (boven); pag. 9 (midden); pag. 11 (onder); pag. 14; pag. 15 (onder); pag. 16;
pag. 18 (l. onder); pag. 22 (boven); pag. 23 (boven/onder); pag. 26;
pag. 27; pag. 30/31.

ANP-Foto

Pag. 5 (boven); pag. 6 (r. onder); pag. 7 (r. onder); pag. 8 (l. + r. onder); pag. 9 (r. onder);
pag. 12 (boven- l. + r. onder); pag. 13 (onder); pag. 15 (boven); pag. 17;
pag. 20 (boven); pag. 21 (onder); pag. 23 (midden); pag. 24 (boven)

Bladmuziek: Pag. 16

'Niets' - Warner Chappell Music
'Ploem-ploem-Jenka' - Warner Chappell Music
'Geweldig' Warner Chappell Music

Jac. Reyer: Pag. 19 (onder)

Gebruikte lettertypes

Tekstletter: Eurostile
Kopletter: Bauhaus

Thank you - Merci bien - Danke - Gracias

Deze productie kwam mede tot stand naar aanleiding van een idee van Willem van Beusekom en van Ron van Geffen. Voor suggestie en bijdrage aan het illustratiemateriaal bedanken wij Marjo Stikkelman en Pieter Goemans.

Wij zijn er niet in alle gevallen in geslaagd de auteursrechtenhebbenden op het illustratiemateriaal in dit boekje te achterhalen. Mocht u hierop aanspraak willen maken, neemt u dan contact met ons op.

Buma/Stemra
Prof. E.M. Meijerslaan 3
1183 AV Amstelveen
Telefoon (020) 347 09 11

Menk Langerak

(23 oktober 1944) versloeg het Eurovisie Songfestival 12 keer voor het Algemeen Dagblad en zag bijna alle afleveringen. Hij was van 1992 tot en met 1998 secretaris van de Stichting Nipkow. Het college Voorlichting en Public Relations van de omroep koos hem in 1992 tot RTV-journalist van het jaar.

